

Bu sabahki haberler

Vişiyeye göre: Kafkasyaya taarruz başlıyor

Vişi, 22 (A.A.) — Sovyet Rusya'da Alman taarruzu şiddetle devam etmektedir. En faal harp sahaları Moskova bölgesindedir. Cenubda Timoçenko'nun Rostof'u kurtarmak için yapmakta olduğu taarruzlar Almanlar tarafından püskürtülmüştür. Kurmandan alman haberlere göre Almanlar büyük hazırlıklarda bulunmaktedirler Kafkasyaya karşı taarruzun yakın olduğu sanılmaktadır.

Amerikan - Japon ademi tecavüz misakı mı?

Amerika Japonyaya karşı hiç bir fedakârlıkta bulunmayacak

Washington, 29 (A.A.) — Birleşik A. Amerika ile Japonya arasında yapılan müzakereler hakkında söylenildiğine nazaran Amerika gerek Çinde ve gerek başka işlerde hiçbir fedakârlıkta bulunmayacaktır.

Washington, 29 (A.A.) — Amerika Japonya arasındaki münasebat ciddiyetini muhafaza etmekle beraber ilmişiz değildir.

Amerikanın Japonyaya tevdi ettiği borunun esas mevzuunun barışın temini olduğu, ve müzakereler memnuniyetle bir surette neticelenecek olacağı takdirde Pasifik bölgesi için A. Amerika ile Japonya arasında bir ademi tecavüz misakı akd olunacağı bildirilmektedir.

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova, 29 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet resmi tebliği: 28 Teşrinisanide tekmlil cephele boynca şiddetli muharebeler vukubulmuştur

Mısıra sızan Alman kuvvetlerinin imhasına çalışılıyor

İngilizler Tobruk'un garbına doğru ilerliyor

Londra, 29 (A.A.) — Kahirede Ortadoğu umum karargâhından son alınan haberlere göre İngiliz kuvvetleri Tobruk'un garbı cihetine doğru ilerlemektedir. Kahiredeki askerî sözcük İngiliz ordusunun aynı zamanda bu mahallerde bulunan Alman mukavemet yuvalarının temizlenmesi ile meşgul bulunduğunu ve bu bölgede bulunan İtalyan Bologna fırkasının imha edildiğini bildirmiştir.

Sözcük Mısra taarruz etmek isteyen başı boş Alman akın kollarının İngiliz hava kuvvetleri tarafından hırpalanmakta olduğunu ve bu Alman akın kollarının iki cüzütandan müttesekkil bulunduğunu söylemiştir. İngiliz hava kuvvetleri Libyada harp bölgelerinin her kesiminde büyük bir faaliyet göstermektedirler. Düşman her tarafta büyük zayıflık görmektedir. Bitaraf kaynaklardan gelen haberlere göre Almanlar dahi İngiliz tayarelerinin faaliyetini itiraf etmektedirler.

Libyadaki İtalyan kuvvetleri Almanların emrine verildi

Londra, 29 (A.A.) — Romadan alınan bir habere göre Libyada bulunan İtalyan kuvvetleri Almanların emrine verildi.

İngiliz adalarını müdafaa etmek için vücutta getirilen kuvvetlerden: Motosikletli ordu

Alman tebliği "Merkezde mevziler tahrib edildi,"

"Rostof yakınında mukabil taarruzlar püskürtüldü,"

Berlin, 28 (A.A.) — Stefani: Alman tebliğinde ezümle deniliyor ki: Rostof yakınında ve Donetz dir. seğinde hava kuvvetleri ve hücum arabaları yardımıyla yapılan şiddetli Sovyet mukabil taarruzları düşmana ağır zayıflık verdirderek püskürtülmüştür. Cephenin bazı noktalarında muharebeler devam etmektedir. Merkez kesiminde düşmanın kuvvetli müdafaa mevzileri tahrib edilmiştir. Ağır topçu, Petersburgun deniz hedeflerine tesirli ateş açmıştır. Bütün cephe üzerinde şimendifer hatları. (Devamı 5 inci sayfada)

Tebliğlere göre Libyada vaziyet Külli kuvvetler arasında muharebe

İngilizler ilerliyoruz diyorlar

Alman tebliği şiddetli muharebelerden bahsediyor

Kahire, 28 (A.A.) — Ortadoğu İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği: Tobruk'un cenub doğusunda doğru doğruya temas tesis edildi. (Devamı 5 inci sayfada)

Tahsiline imkân görülemiyen borçlar

Bir miktar borcun silinmesine dair tezkere dün Mecliste görüşüldü

Maliye Vekili borçlar silinirken kusurları olan memurlar varsa haklarında takibat yapılacağını söyledi

Ankara, 28 (Hususi) — Meclisin bugünkü toplantısında bazı mübecber yüzünden takibine ve tahsiline imkân görülmeyen bir miktar borcun silinmesi hakkında ki hükümet tezkeresi okunduktan sonra söz alan İzzet Arukan (Eskişehir), tetkik ettiği listede bazı (Devamı 5 inci sayfada)

Gondar kalesi İngilizlere teslim oldu

Alınan esirlerin miktarı 10 binden fazla

Nairobi, 28 (A.A.) — Bugünkü Cuma günü nesredilen resmi tebliği:

27 Sontesrin akşamı, Gondar kumandanı, kaleyi kitalarımıza teslim etmiştir. Hücum, safakla beraber iki cehahtan başlamış ve mev (Devamı 5 inci sayfada)

Moskova bildiriyor "Almanlar "V," şehrini işgal ettiler,"

Moskova, 28 (A.A.) — İzvestia gazetesinin hususî muhabiri, günlerdenberi devam eden şiddetli (Devamı 5 inci sayfada)

Bekârlık vergisi

Ankara, 29 (Hususi) — Yozgat mebusu Sırrı İçöz tarafından, geçen sene Büyük Millet Meclisine verilen bir taksirle bekârlık vergisi indası teklif edilmiştir.

Mâlîyet gibi meşru mazeretlerine binaen bu mükellefiyetten istisna edilmeleli lüzumgeleli bazı eşhas müstesna olmak üzere askerlik vazifesini ifa etmiş her bekâr erkekle 17 yaşına girmiş her bekâr kadın Türk vatan daşının bu vergiye tabi tutulması istenmektedir. Teklif Maliye ve Sıhhiye eniştrilerinin görüşüne tabi olacaktır.

YARININ DENİZCİLERİ Mersindeki tören

Başvekil Deniz Lisesini bitiren gençlere diplomalarını kendi elile verdi

Mersin, 28 (A.A.) — Deniz Lisesini bitiren talebenin diploma tevzi töreni bugün Mersin Deniz Harb okulunda yapılmıştır. Bu törende Başvekil, doktor Refik Saydam hazır bulunmuş ve liseyi bitirenlere diplomalarını kendisi vermiştir.

Mersin, 28 (Hususi) — Deniz Lisesini bitirenler için yapılan merasimde mektebi birincilikle bitiren Yıldız Seçkine bir altın saat hediye edilmiştir. Başvekilimiz, ikinci ve üçüncüye de biler hediye verilmesini emir buyurmuşlardır.

Yarından itibaren, pasta, börek, sandoviç, yufka ve tatlı satışı memnu

Ellerinde bu maddelerin imaline yarayan un bulunanlar, bunları vilâyete satacaklar, vilâyete te ofise devredecek

Un sarfiyatının tahdidî hakkındaki kararın emrinin tatbikine geçildiğini yazmıştı.

Dün sabah İaşe Müdürlüğünde Vali Muavini Ahmed Kınığın riyasetinde alâkadarların iştirakile bir toplantı yapılmış, beyanname verme işi, ev ve lokantalara verilecek un miktarı görüşülmüştür.

Şehrimizde dünden itibaren buğday unundan pasta, kek, sandoviç, poğaç, yufka, çörek, börek, tatlı ve emsall unlu maddelerin imalı men edilmiştir. Ellerinde bu maddelerin imaline aid un bulunan eşhas ve müesseselerin stok miktarını gösterir beyanname

verme müddeti bu akşam bitecektir. Şehrimizde ellerinde bu unlardan bulunan kimseler, mevcut unları çuvalara koyarak alâkadarların emrine amade bir halde bekletmektedirler. Bunlar vilâyete tarafından alınacak ve Ofise devredilecektir.

Yarından itibaren şehrimizde imalı men edilen yukarıdaki maddelerin hiç birisi satılmayacaktır. Bunları satanlar millî koruma kanunu hükümlerine göre cezalandırılacaktır. Son karar üzerine şehrimizdeki pasta ve tatlıci dükkanlarından bir kısmı kendiliklerinden kapanmışlardır.

Muharrir - Kitabcı davası

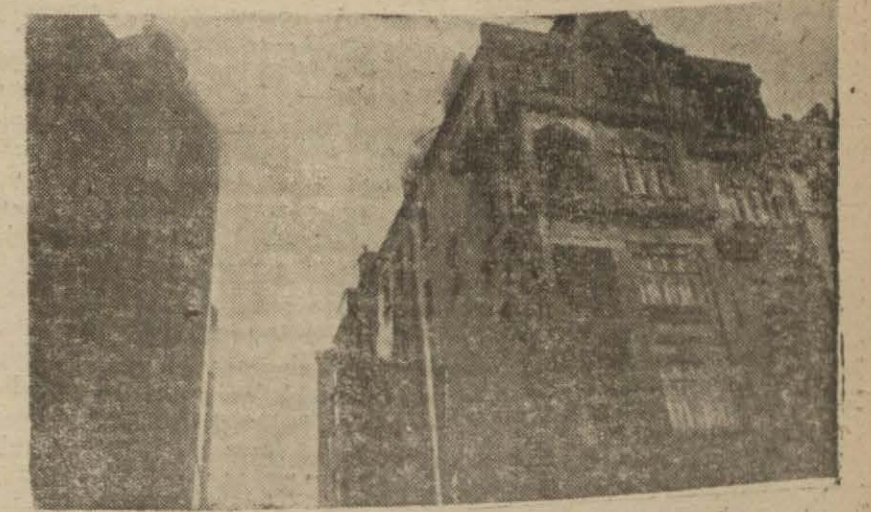
"Kitabcının muharriri istismarına artık nihayet vermeli,"

Selâmi İzzet, derdin sebebinin Maarif Vekâletinin yalnız kitabcıyı himaye etmesinde buluyor

Telif ücretlerinin bugünkü hazine vaziyeti etrafında muharrirlerle kitabcılar arasında açığımız anket iki taraf arasında şiddetli münakaşalara yol açtı. Münakaşa diğer gazetelerimizin sütunlarına sırayet ederek kitabcılara karşı geniş bir muharrirler cephesi kuruldu.

Bu arada Tando Ulunay, Haber de Kadircan Kafıldan sonra, İkdâm efkârda Osman Cemal Kaygılı, Tasvirî, Cihârda Cihad Baban tarafından yazılmış ve aynı mevzu etrafında kitabcılara hücumlarla dolu iki yazı intişar etti. Bilhassa Cihad Baban'ın yazısı üstünde ehemmiyetle durmağa değer. Arkadaşımız bu yazısında meselelen ehemmiyetini tebarüz ettirdikten sonra, diyor ki: «Dava büyük... Kökile, dalile, budağıle, istikbale aid tesirlerle ilk bakışta göze çarptığından çok daha muazzam... Kıymetli arkadaşımız öyle bir illetin üzerinde dur. (Devamı 5 inci sayfada)

Maçkada dün akşam çıkan yangın

Üst katı yanan bina Dün akşam saat 17 de Maçkada Teşvikiye caddesinde İshak Kohene adlı Güneş apartmanının çatı kısmından çıkan yangın 6 metrekarelik alanda 10 dakikada söndürüldü. Bu dairede kiraçı sıfatıyla oturan Sadullah adında bir zatın hizmetçisi Mustafa dün akşam saat 17 de apartmanın çatı kısmından duman çıktığını görünce yangını söndürmek için çalıştı. Yangın söndürme işi tamamlandı.

Buğday ununun
Sızıntı yapmaması
İçin hatıra
Gelen çare'ler

Eskrem Uşaklıgil

Koordinasyon heyetinin yeni kararnameyi yürürlüğe girdi. Bugünden itibaren pastacılar ve börekçilere buğday unu verilmeyecektir. Buğday unundan pasta, bökrek, gato vesaire yapmak yasaktır.

Pasta, bökrek, gato vesaire yalnız büyük şehirlerimizde yapılır, yapılmamasında şeker, meyva, badem ezmesi, yumurta, yağ vesaire ağırlık itibarile hiç değilse un kadar yer tutar, konulan yasakla elde edilecek kazancı iktisad edeceğimiz buğdayın miktarından ziyade bu buğdayın fiite yapmaktır, sızıntı yapmaktaki, elden kaçmaktaki kullanabileceği yollardan bir tanesini daha kapatmış olmaktaki aramak gerektir, sanırım, yalnız bu yollardan bir tanesini daha silip kapatmış olmakla muadelenin esasını halletmiş olmadığımızı unutmamak icab eder.

Köyde olsun, kasabada olsun, şehirde olsun halkın başlıca gıdasını teşkil eden ekmeğe tahsis ettiğimiz un niçin kanalından çıkarak elden kaçıyor, sızıntı yapıyor? Muadelenin esas bu noktadadır.

Ekmeği fırında 13 ile 14 kuru arasında değişen bir fiata alıyoruz, bu ekmeğin yapılmasına ya da rayan unu da fırıncıya bu nisbet içinde bir fiata veriyoruz. Halbuki şu veya bu ihtiyarımızta sarfedilmek üzere bakkaldan bir kilo un almak istediğimiz zaman bulunmadığı cevabını alıyoruz, yahud da şaşkınlık uyandıran bir fiat karşısında kalıyoruz.

Bu basit görüş ve araştırma ekmeğe tahsis edilen unun elden kaçmasının muhtelif sebeplerinden birini ve belki en esaslısını izah etmeye kâfidir. Fiat farkını, unun fiyatına satış fiyatı ile bakkaldaki istenen fiat arasında görülen büyük, çok büyük fiat farkını ortadan kaldıralım, ortada mesele kalmaz. Fakat fiat farkını ortadan kaldırmak için un satışını serbest bırakmak ister, bu da maddeten mümkün değildir, bir çok mahzurları vardır, bu vaziyette ekmeğe tahsis edilen unun elden kaçmaması için hatıra başlıca iki çare vardır.

Bu çarelerden birincisi halkın bazı yemekleri hazırlamakta muhtaç olduğu unu buğday unu olarak değil, fakat meselâ mısır, çavdar, arpa unu olarak çok ucuz fiata; ikincisi nüfus başına ayda meselâ yarım kilo, bir kilo miktarında alabilmesini temin etmektir. Bu imkân birçokları meselâ bir balık kıyartması için muhtaç olduğu yüz gramlık, iki yüz gramlık unu buğday unu olarak kullanmak ve bu miktar için de istenilen fiatı veremeye razı olmak zaruretinden kurtarır, fazla istihlak olarak göze alacağımız miktar nihayet İstanbul gibi bir şehir için ayda azami bir hesaba 400 tonu geçmez, ehemmiyeti yoktur, zaten bu miktar da belki yalnız ilk aylarda kullanılacak; işte kahve tevziinden sonra görülen vaziyette olduğu gibi ilk ayları müteakib aramıyarak elde kalacaktır. Eyde buğday unu ile tath, gato vesaire yapmak külfetini göze alacak olan ailelerin miktarını da hesaba göz alınacak kadar mühim farzetmiyoruz.

Ekmeğe tahsis edilen buğday ununun sızıntı yapmaması için hatıra gelen çarelerin ikincisi ise bakkala un getiren kanalı gerçekten tıkamakadır.

İstanbul aranıp taransa, her müessesenin defterlerine bakmak imkânı bulunsa, her müessese sahibinin vcdanlarına kadar inmek kabül olsa köyden bin tehlike ile şu kadar zahmeti ve külfeti göze alarak un getiren, getirtmiş olan bir tek bakkalın bulunamayacağına emin olalım. Bakkala unu getiren kanalı başı da sonu da İstanbuldadır. Bu kanal ekmeğe un arzındaki fiat farkı başladığı gün teselsül edilmiştir. Fiat farkı devam ettikçe kalacaktır. Tetkikle, teftişle kontrolle belki işleme zorlaştırılır, tamamen ortadan kaldırılması imkânsızdır, meğer ki onu hükümetten alan, İstanbulu getirip ekmeğe yaparak halka dağıtan belediye olsun, halkın kendisi olsun, yahud daima gözönünde bulundurulması kabül bir şirket, bir tek müessesese olsun. İstanbul için, İzmir, Ankara gibi diğer büyük şehirler için ekmeğe fabrikaları tesis lüzumu üzerinde ısrar ediyoruz.

Resimli Makale:

Bazı kimseler yaratılış icabı doğuştan statik, «durgun» dururlar, hareketi sevmeyenler, kumıldamaktan korkarlar, daima yenilik aleyhtarlarıdır, muhâfızlar. Bu hissi telkin ederler tamdukları üzerinde bir fren işini görürler, büyük bir tehlikedirler. Bu gibi adamların dostluğundan kaçınmak icab eder.

Mümkün olduğu kadar dinamik, «canlı», kumıldanır, daima yeni bir iş peşinde faal adamlarla konuşuruz, bunlar bazan yanlış hesap ile yanlış bir iş yapabilirler, ziyan edebilirler, fakat hesabın sonunda daima doğru çıkarlar. «Canlı» adam muhtelî icinde hiç değilse bir nümune olarak faydalıdır.

Şehir Haberleri

Şarapçılığımızın esaslı surette islah ve takviye edilecek

Yedi yıl içinde şarab satışları 218 bin litreden 1 milyon litreye çıktı

İnhisar İdaresi, şarab istihsalini esaslı bir şekilde islah ve takviyeye karar vermiştir. Bu mevzuda ilk tedbir olarak memleketimizin en mühim servet kaynaklarından birini teşkil eden «bağcılık» müteahhasların devamlı kontrol ve direktiflerle azami mahsul verebilecek bir kabiliyete yükseltilecektir. Bilhassa Ege mintakasında bağlara artış olan külleme hastalığı ile kat'i mücadele yapılacak ve şarabık üzümün nevlere ayrılacaktır.

Bu suretle, muayyen mesal ve inkışaf senelerine bölünerek yapılacak programlar neticesinde, az zaman sonra memleketimizin nefis üzümlerden imal edilecek müteahhas şarablar dünya piyasalarına arz edilecektir.

İdarece yapılan son istatistiklere nazaran 1934 - 1940 yılına kadar olan 7 yıl içinde yalnız İnhisarlar şarabı satışları 218 bin litreden 1 milyon litreye çıkarılmıştır. Diğer taraftan yüksek dereceli içkilerin istihlakını azaltmak hususunda alınan tedbirlerden de faydalanarak neticeler elde edilmiştir.

Bu cümleden olarak bira sarfı, yani 1940 yılında 8 milyon litreye balığ olmuştur.

«Hamlet», davasına bugün ağırceza salonunda bakılacak

Efkârı umumiyenin büyük bir alâka ile takip ettiği Hamlet davasının üçüncü duruşması bu gün saat 11 de yapılacaktır. Bugünkü celsenin diğerlerinden daha ehemmiyetli ve daha heyecanlı safhalar arzedeceği anlaşılmaktadır. Zira, müdafaaların ikmalini müteakib söz alacak olan iddia makamı müdafaalar üzerindeki düşüncelerini bildirecek ve meseleyi bir defa daha adaletin kefesine koyacaktır.

Müddeumumilik, davayı takip etmek isteyen gazeteci ve münevverlerin bu imkânı rahatça elde edebilmeleri için muhakemeyi birinci ağırcezanın geniş salonunda yapmağa karar vermiştir.

min olalım. Bakkala unu getiren kanalı başı da sonu da İstanbuldadır. Bu kanal ekmeğe un arzındaki fiat farkı başladığı gün teselsül edilmiştir. Fiat farkı devam ettikçe kalacaktır. Tetkikle, teftişle kontrolle belki işleme zorlaştırılır, tamamen ortadan kaldırılması imkânsızdır, meğer ki onu hükümetten alan, İstanbulu getirip ekmeğe yaparak halka dağıtan belediye olsun, halkın kendisi olsun, yahud daima gözönünde bulundurulması kabül bir şirket, bir tek müessesese olsun. İstanbul için, İzmir, Ankara gibi diğer büyük şehirler için ekmeğe fabrikaları tesis lüzumu üzerinde ısrar ediyoruz.

Eskrem Uşaklıgil

Asker ailelerine yardım için bulunan yeni varidat kâfi gelmiyor

Şehir Meclisi dün öğleden sonra birinci reis vekili Faruki Dereli'nin riyasetinde toplanmıştır. Ruznamedeki maddelere geçilmeden evvel riyaset makamından gelen bir takrir okunmuştur. Bu takrirden asker ailelerine yardım için şimdiye kadar tatbik edilen hususlarla temin olunan paranın ihtiyacı karşılamadığı bildiriliyor ve yeni varidat membaralı temini hususunda salâhiyet isteniyordu.

Takrir okunduktan sonra belediye hesabı müdürü Muhtar A. Car bu mesele traftında izahat vermiş, hâlen 17 bin ailenin 140 bin nüfusuna ayda 227 bin lira yardım parası dağıtıldığını, halbuki şimdiki ayda ancak 158 bin lira tahsilât yapıldığını, her ay için daha 70 bin liraya ihtiyaç bulunduğunu söylemiştir.

Bu takrir bütçe encümenine havale olunduktan sonra muhtelif encümenlerden gelen mazbatalar okunmuş ve kabul edilmiştir.

Müteakiben Elektrik, Tramvay ve Tünel Umum Müdürlüğü 1942 yılı bütçe ve kadroları hakkında riyaset divanı ve bütçe encümeni mazbataları okunmuştur.

Bu mazbataya göre idarenin 942 yılı bütçesinin varidat ve masraf kısmı 9,245,001 lira olarak tesbit edilmiştir. Bütçe encümeni mazbatasında, şirket zamanında tramvay araba adedinin 270 olmasına mukabil, hâlen seyrüseferde 130 araba bulunduğunu, sipariş edilen malzemenin gelmesi gerektiği takdirde vapur iskelelerine ve tren istasyonlarına müvazî olan Ortaköy - Bebek hattı ile, Yedikule - Aksaray hattından tasarruf edilecek vagonlarla ihtiyacın karşılanacağı bildiriliyordu. Mazbataya bundan başka kadroda bütçeye müessir olmamak şartile bazı ufak değişiklikler yapıldığı yazılıyordu.

Mazbatada okunduktan sonra azalardan bazıları söz alarak Bebek hattı üzerinde mekteplerin bulunmasını, tramvay seferleri kaldırıldığı takdirde halkın ve talebenin çok müşkülât çekeceğini, idarenin

tramvayların eksilmemesi için tedbir almalarını söylemişlerdir. Bunun üzerine Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürü H. H. Erem izahat vererek, haricîten malzeme getirmek mümkün olmadığını, ancak kat'i zaruret görüldüğü takdirde tren ve vapura müvazî Ortaköy - Bebek, Sirkeci - Yedikule hatlarının kaldırılacağı, fakat bu hatların kaldırılmaması hususunda icab eden bütün tedbirlerin alınacağını bildirmiştir.

Umum müdür, kadro ve ikramiyeye meselesi hakkında da izahat vermiş, memur ve müstahdemlere geçen yıl olduğu gibi bu sene de ikramiyeye verileceğini söylemiştir. Bu izahat üzerine azalardan bazıları tekrar söz alarak Bebek - Ortaköy hattı kaldırıldığı takdirde vapur seferlerinin ihtiyacı karşılayıp karşılayamayacağını, idarenin Şirket-i Hayriye ile bu hususta temas edip etmediğini sormuşlardır. Bu sırada Vali ve Belediye Reisi doktora Lütfi Kırdar söz alarak demmiştir ki:

«Çok ümid ediyoruz ki siyasetimiz bu malzemenin bir kısmı gelecek ve tramvay seferlerini azaltmağa mahal kalmıyacaktır. Fakat kat'i zaruret olursa bazı tramvay hatlarının kaldırılacağı şüphesizdir. Bunlar da vapur ve tren hatlarına müvazî hatlar olacaktır. Eğer bu hatların kaldırılmasına zaruret olduğu takdirde tabii ki vapur ve şimendifer idareleriyle temas ve nakil ihtiyacını temin edeceğiz. Arkadaşlarımız müsterih olsunlar.»

Vali bundan sonra Tramvay ve Elektrik İdaresinin belediye geçmesinden bir ay sonra harbin patladığını, bu yüzden malzeme getirilemediğini, hâlen her çareye başvurularak malzeme teminine çalışıldığını bildirmiştir.

Validen sonra Tramvay Umum Müdürü de izahatta bulunmuş, ve idarenin bütçe ve kadrosu, tramvaylarda parasız seyahat edecekleri

Şehrin mahrukat buhranına uğraması için tedbir alınıyor

Stoklar gittikçe azalıyor, buna mukabil istihsal miktarlarından odun, kömür getirilemiyor!

Bir taraftan odun ve kömür depolarındaki stoklar tesbite çalışılırken diğer taraftan da şehrin mahrukat ihtiyacını karşılayacak bazı tedbirler alınmaktadır. Son günler içinde istihsal miktarlarının, dan şehre sevkiyatın azaldığı görülmüştür. Havaların gayri müsaid oluşu ve motorlerde kullanılan mazot ve benzin gibi maddelerin bulunmaması buna sebep gösterilmektedir. Bu yüzden şehirdeki odun ve kömür stokları gittikçe azalmakta, buna mukabil müvazirat aynı nispette devam etmemektedir.

Bu vaziyeti karşılamak için alacakları bazı tedbirler almağa karar vermişlerdir. Bu hususta esaslı kararlar vermek için dün sabah İstanbul İşleri Müdürlüğünde Vali Muavini Ahmed Hükmî riyasetinde toplantı yapılmıştır. Toplantı 2.5 saat kadar sürmüştür ve Belediye İktisad Müdürü Şafet Say, İşleri Müdürü Hikmet Sover, Liman Reis Muavini Hayri toplantıda bulunmuşlardır. Bu toplantıda istihsal miktarlarından şehre odun ve kömür nakliyatı yapılması için şimdiden çalışılmayan motorlere benzin ve mazot verilmesi üzerinde görüşülmüştür. Alınan kararlar tatbik mevzuatına konur konmaz nakliyat başlatılacaktır.

I. Galib Arcanın konferansı

Şehir Tiyatrosu sanatçılarından I. Galib Arcan dün akşam saat 20 de Eminönü Halkevinde «Dünkü ve bugünkü tiyatromuz» mevzuolu bir konferans vermiştir. Kafakalılık bir halk küllesinin alâka ile takip ettiği bu konferansa sevimli sanatçılarımız dünkü tiyatro talebimizle muvaffak bir ifade ve jestle karikatürize ettikten sonra tiyatromuzun bugünkü tekâmülünü de canlı bir lisanla belirtmiştir.

verilecek pasoların listesi okunmuş, kabul edilmiştir.

Müteakiben riyaset makamından gelen bir teklif okunmuştur. Bu teklifte kısın çok şiddetli olduğu 1341 yılında belediyenin fakir halkına 30 bin liralık kömür dağıttığı, bu sene de gene fakir halka mahrukat verilmesi istenildiği bildiriliyor ve ihtimal yardım faslına bunun için diğer fasıllardan tasarruf edilecek tahsisatın konulması isteniliyor. Bu teklif bütçe encümenine havale edilmiştir. Şehir Meclisi bu gün ikinciteşrin devresinin son toplantısını yapacaktır.

Şehir Meclisi halka mahrukat verilmesi hususunda tahsisat verdiği takdirde bu paranın Halkevlerine dağıtılarak halkın ihtiyacını temini düşünülmektedir. Çünkü belediye formalitelere uyararak kömür almak veya bizzat halka dağıtmak istediği takdirde uzun zaman geçecek ve kış da bitmiş olacaktır.

Sabahtan Sabaha:

Adiyemizin yükünü Hafifletmek lâzımdır

Burhan Cahid

Geçen akşam radyonun deşifresinde saatinde Türk halk birliği adına halk suallerine cevap veren müteahhas derdilerden birinin davasını şöyle anlattı:

Bu derdli derd dökümü: — Tapusuna sahib olduğum araziyi iki yabancı işgal ettiler. Vaziyet şikâyet ettim. Tapu senedini gösterdim. Vilâyet bu adamları raziden çıkardı ve bana teslim etti. Bir zaman sonra gene aynı adamlar araziyi tekrar işgal ettiler. Ben hum attılar. Gene valiyeye şikâyet ettim. Bu sefer ceza görmelemlerini sulh ceza mahkemesine verdim. Bu neticelenmeden tecavüzü yapanlar hukuk mahkemesine başvurarak arazinin sahibi kendileri olduğunu iddia ettiler. Bunun üzerine ceza mahkemesindeki dava hukuk mahkemesinin vereceği karara kadar geri bırakıldı. Hukuk mahkemesindeki dava da tam iki yıl devam ediyor ve tabii arazi de bu iki yılın onlar işgali altındadır. Bu durum mudur?

Hukuk müteahhası şu cevabı verdi: — Doğrudur. Tasarruf davası bitmeden ceza davasına bakılmaz. Müteahhasın verdiği bu cevap tabii kanunidir.

Şimdi asıl davamıza ben başlıyorum. Bu arazi meseleleri memleketin asayişile ilgili çok mühim meseledir ki her yıl birçok hâdise, hattâ kanlı vak'alara yol açıyor. Şu derdlinin şikâyeti ne samimiyetle Elinde tapusu var. Fakat toprak sahibi değil. Toprağın tohum tarafı iki yıldır mahsul toplayıyor. Bu hali gören insan nasıl sinirlenmez. Şimdi işin bir de resmi masasına temas edelim. Vak'a Yozgat'ta olmuştur. Bir vilâyet hududunda bir arazinin kime aid olduğunu meydana çıkarmak için iki ay değil, iki ay değil hattâ iki ay değil, iki gün kâfi gelmez mi?

Bu iş şu ve bu vatanışın devlet memleketi davasıdır. Tapu senesi bir tasarrufun vesikasıdır. Vatan devlettir. Bu vesikaya sahip olan vatandaşın hakkını tekrar mahkemeden aramağa ihtiyacı var mı? Ve böyle bir vesika varken mahkemenin iki yıl uzaması mantıklı mıdır? Görülüyor ki mahkemelerin boş yere işgal eden böyle hâdise her idare ve adli teşkilatın arasında tam itibak olmayıp, ileriyi getiriyor. İstanbul Belediyesi ve Evkaf arasındaki ihtilâf gibi.

Ferdler ve resmi teşekkürlerinde uzayıp giden böyle birçok itilâflar vardır ki adliye çihazımızın yükünü bitmemeden ağırlaştırıyor. Vaziyeti geniş ölçüde müteahhas mek ve müvazeneyi temin için bunları ortadan kaldırmağa çalışmamızda teşkilatımızda değişiklik yapmak lâzımdır.

Burhan Cahid

VEFAT

Kıbrıt İnhisarı veznedarı Bay Nurullah Çağaloğlu de merhum Şişli rahisarı mutasarrıfı Babanzade Beyin refikası Bayan Naimenin biriraderleri Ziraat Bankası memurundan Bay Nurullah Çağaloğlu olduğu hastahktan kurtulmuştu. Şehit Allahın rahmetine kavuşmuş Cenazesi bugün Akbıyık tren köprü karşısındaki evinden kaldırılarak maaz ikinci vakti Beyazid camii eda edildikten sonra Merkezefendi mezarlığına nakledilmiştir. Allah rahmet eylesin.

Yurddaş, Küçük kablardan kış korktu sökmek istiyoruz. Sen de yardım et.

Çocuk Esirgeme Kurumu

İstanbul borsası

28/11/41 açılış - kapanış fiyatları

CEKLER		Açılış ve kapanış	
London	1 Sterlin	5.2	
New-York	100 Dolar	129.2	
Genevre	100 İsviçre Fr.		
Madrid	100 Pegeta	12.8	
Yokohama	100 Yen		
Tokholm	100 İsveç Kr.	30.7	
Bir altın lira		26.3	
34 aylık bir gram külçe altın		368	
Eskam ve Tahvilât			
İkramiyeli % 5 938		19.7	
Sivas - Erzurum 1		20.8	
Sivas - Erzurum 2.7		20.7	

TAKVİM 2inci Teşrin								
Rumi senesi	29		Arabi senesi					
1937	Cumartesi		1938					
2inci Teşrin	Resmî senesi		Kasım					
16	1941		22					
GÜNEŞ			ZILKADE			İMSAK		
S.	D.		S.	D.		S.	D.	
7	08		7	08		5	19	
2	21		2	21		12	36	
OĞLE			İKİNCİ			AKŞAM		
S.	D.		S.	D.		S.	D.	
V.	12	02	14	29	16	42	18	19
E.	7	20	9	46	12	—	1	87

Büyük bir memleket davası

On sene içinde cennet olacak Türkiye!

Önümüze tarihi bir fırsat çıkmıştır, istifade etmesini bilelim

Yazan: Ahmed Hamdi Başar

IV (*)

Memleketimize yüz vermiş olan tarihi şanstın istifade için bu sene, bu ay, hattâ bugün yapacağı işler nelerdir? Evvelâ böyle derhal yapılacak işleri tayin edelim ki, ondan sonra gelecek senelere şmül olan çalışma programımıza ortaya atıp üzerinde konuşmaya imkân bulalım.

Bugün yapacağımız iş, beno, şudur: Her sahada ve bilhassa ziraat istih. sah. sahasında son haddine kadar çalışmak; son haddine kadar mal yetiştirmek.

Bunun için ise halkı devlet tedbirleriyle istih. teşvik, hattâ mecbur etmek; onun yetişemediği yerlerde devleti bilfiil işletme işlerine memur etmek.

Tarihi şansın kendilerine teveccüh ettiği memleketler, vakit kaybedemezler. Onların kaybedecekleri her gün, bu şanstın istifadelerini ebediyen ortadan kaldıracak kadar mühimdir. On sekizinci asrın sonuna doğru İngiltereye, on dokuzuncu asrın ortalarına doğru Amerikaya, sonra da Almanyaya teveccüh etmiş olan tarihi şanslarda bu memleketler, on, on beş sene içinde tanınmayacak hale geldiler. 1850 deki fakir ve çıg. Almanya 1880 de dünyanın en büyük sanayi merkezi oldu. Amerikada 1820 deki küçük bir kaç kulübelik köyler on, on beş sene içinde yüz binlerce nüfuslu şehirler haline aldılar. Demek ki tarihin bir memleketlere fırsatlar bahsettiği müstesna devirlerde dün ile bugün arasında, seneler hududunu aşacak büyük ve dev adımlarla ilerlemeler lazımdır. Onun için bizim bekliyecek değil, hattâ düşünecek vakitimiz yoktur. Hemen

memleketimize yüz vermiş olan tarihi şanstın istifade için bu sene, bu ay, hattâ bugün yapacağı işler nelerdir? Evvelâ böyle derhal yapılacak işleri tayin edelim ki, ondan sonra gelecek senelere şmül olan çalışma programımıza ortaya atıp üzerinde konuşmaya imkân bulalım.

Bugün yapacağımız iş, beno, şudur: Her sahada ve bilhassa ziraat istih. sah. sahasında son haddine kadar çalışmak; son haddine kadar mal yetiştirmek.

Bunun için ise halkı devlet tedbirleriyle istih. teşvik, hattâ mecbur etmek; onun yetişemediği yerlerde devleti bilfiil işletme işlerine memur etmek.

millette yapılacak işi millete, onun yapamayacağı işi de organize ve inkişafçı devlete yaptırmak ve bir dakika kaybetmemek mevkindediriz.

İstih. salâhımızı nasıl çoğaltabiliriz? Üç dört hafta evvel Anadolu ajanının bütün vilâyetlere bir tamim yoluyla yazarak çiftçinin her vasıttan istifade ederek fazla ekim yapması tavsiye olunmuştur. Onun halka bu müracaatı her halde büyük devlet işletmelerine devletçe teşebbüs edilmiyeceğine, bütün işi devletin haktan ve köylüden beklediğine delil olamaz. Ziraat Vekâletinin elinde birçok modern ziraat aletleri ve vesaiti vardır. Aynı zamanda Vekâlet bugün ileri teknoloji en iyi bilen teşkilâtli bir hükümet kuvvetidir. Binaenaleyh bir taraftan halkın son haddine kadar çalışmasını teşvik ederken, diğer taraftan da elindeki vesaitten ve iktidardan istifade ederek devletin bilfiil ve doğrudan doğruya ziraat işletmesine girişmesi, ferahın boş bıraktığı ve lâyıkile dolduramadığı sahaları doldurması lazımdır.

Bu iş, gerek millette ve gerek devletçe bir iş seferberliği yapmak, plânlı ve organize şekilde çalışmak ile mümkindir. Şimdilik en kolay olan ve tam mevsiminde bulunduğumuz iş hububat ve diğer mevsimlik ziraattir. Büyük ziraate elverişli ve boş sahaları kullanarak hiç olmazsa yapabileceğimiz kadarı devlet çiftlikleri haline konabilir. Buraları eldeki vesaitle ve mümkün olduğu kadar modern ziraat aletleri de kullanılarak ekime tahsis olunmalıdır. Hususî ellerde bulunan ziraat sahalarının da kuvvetli ve yetkin bir himaye görmesi, mevcut mekân ve formalitele atlayan, ekimmiş arazi ve istih. salâhı edilecek mahsul

üzerine çok ucuz fazla kredi temin eden yeni ve geniş usuller tatbik edilmesi icab eder.

Bir taraftan bunlar yapılırken, diğer taraftan da gelecek seneler için hazırlık şimdiden başlamalıdır. Bugün hükümetin iktisadi işlerle alakadar olan vekâletleri harb ekonomisi noktasından koordinasyon teşkilâtli bir birine bağlanmıştır. Bu çok güzel usul genişletilmeli; yalnız harb zarureti için değil, fakat önümüzde bulunan fırsatlar ve tarihi şansımız gözönüne alınarak memleketin büyük istih. salâhı ve kalkınma hareketleri için bütün hükümet kuvvetlerinin bir gaye etrafında toplanması temin olunmalıdır. Bu iş, bütün vekâletlerin tekniği elemanlarından, teşkilâtından istifade ederek kurulacak, ve ayrıca yerli ve ecebi mütehassısları da içine alacak olan yeni bir teşkilâta verilmiştir. Bu suretle muhtelif vekâletlerce kendi bakımlarından ayrı ayrı tetkik edilen ve memleketin istih. salâhı ve iş davasını alakadar eden bütün meseleler, müşterek bir plân ve program dahilinde ilmi ve teknik usullerle bir arada ve süratle halledilmek imkânını kazanmalıdır.

Türkiyede, bugün içinde bulunduğumuz büyük dünya hadiseleri karşısında, bir ziraat inkişafı memleketin bünyesini kökünden değiştirecektir. Bu basit ve mutad hadiselerden biri değildir. Bizim ziraat istih. salâhımız, iki asırdanberi devam eden dünya rekabeti karşısında, ekseriya pazar için mal hazırlamaktan ziyade, köylünün kendi ihtiyaç bakımından çeşitli ve mütecehhez istih. salâhı yapması tarzında, geri ve iptidai bir sisteme bağlanmıştır. Bugün mevcut müesseselerimiz, ziraat tekniğimiz, tarla ve köylerin vaziyeti

(Devamı 4/1 de)

Havacılık

Alman havacılığı denizlere ne dereceye kadar hâkimdir?

Yazan: Mitat Tuncel

Bu harb uzayıp gittiği ve Amerika da harbe girdiği, yahud daha ziyade müdahale ettiği takdirde umumi vaziyet ne olursa olsun ve harb nasıl bir safhaya girerse girsün Alman hava kuvvetlerinin denizlerde daha faal ve daha müessir bir vaziyet almak mecburiyetine karşılaşması çok muhtemeldir. Alman hava kuvvetlerinin kara kuvvetlerine karşı olan randuman derecesi hergün için alman harb tebliğleriyle gözönünde bulundurulabiliyor. Fakat deniz kuvvetlerine karşı devamlı bir şekilde hareket yapıldığı takdirde Almanlar ne derece hâkim bir vaziyet alabileceklerdir? İşte bunu kestirmek kolay değildir.

Deniz kuvvetlerine karşı gönderilecek bir tayyarecinin yalnız tayyareci olması kifayet etmez. Onun aynı zamanda iyi bir denizci olması ve bu işlerde senelerce pişmiş bulunması lazımdır. O her geminin daha uzaklardan cinsini, tipini tanımalı, silâhlarının tesirini bilmeli, hangi vaziyetlerden ona yaklaşmak lâzım geldiğini takdir etmeli ve deniz meteorolojisinde de tam bir tecrübe sahibi bulunmalıdır.

Harb gemilerine taarruz etmek için en müessir silâh torpildir; Bunun için de torpil tayyareleri yapılmıştır. Fakat torpil atmak için tayyare pek alçaklara inmek ve gemilere pek fazla yaklaşmak mecburiyetindedir. Bunu yapabilmek için de ancak avcı tayyarelerinin himayesinde hareket eder. İşte bütün bunlar çok kâhfil ve çok zor işlerdir. Yüksek bombardıman tayyarelerine gelince bunların harb gemilerine karşı tesirinin pek az ve pek müşkül olduğu anlaşılmış ve deniz kuvvetlerine karşı yüksek bombardımanlar yavaş yavaş terk edilmiştir. Almanların torpil tayyareleri mevcuttur fakat ellerinde pike bombardıman tayyareleri varken bunlara pek az kıymet vermektedirler, çünkü pikelerle daha kolay ve daha kat'î tesirler elde edilmektedir. Nitekim geçen sene Almanların Atlantikte pikelerle batırmış oldukları gemi tonajının miktarı son derecede yüksek olmuştur. Fransa sahili boyunca yayılmış olan pike tayyarelerine İngilizler teknik bir mukabele bulamayınca pasif olarak tedbir almışlar ve bunların tesir altındaki deniz mıntakasını terk etmek ve gemi

kafillerini şimale çevirmek mecburiyetinde kalmışlardır. Artık kafiler ancak bu yoldan hareket etmekte ve «Orkad», «Hebrid» adalarındaki avcı filolarının himayesine girerek ilerlemektedirler.

12 gemiden ibaret bir gemi kafilesinin yürüyüşü normal olarak şu şekildedir: En önde bir kruvazör, bunun arkasında iki muhrib bulunmaktadır.

Bundan sonra gemiler her sırada üç tane olmak üzere dört sıra üzerinde yürürler, bunların birbirinden mesafeleri 600, yan açıklıkları da 400 metredir. Bunların sağında ve solunda ikişer muhrib hareket etmektedir. Kafilenin gerisinde de bir tayyare gemisi vardır. Yukarıda söylediğimiz gibi kafilerin şimale doğru hareketi; uzur

(Devamı 4/1 de)

“Son Posta,,nın bulmacası : 20- 5

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hedive tahdim edeceğiz

Soldan sağa:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 — Büyük (7), Zaman (2).										
2 — Hafif si - cak (4), Bir gün ömeğe mahkûm (4).										
3 — Vurmak - ta emri hazır (3), Tersinden okursanız vilâyet olur (2).										
4 — Bir yerin havası (5), İza - raâ, acı (4).										
5 — Atılğan, gözü pek (4).										
6 — İlâve (2), Tersinden okur - sanız yapışkan camurdur (3), İki harfin ortasına «a» getirirseniz oigur değildir (2).										
7 — San'at (2), Arta kalan (4).										
8 — Koyunle meşhur bir yer (7), Sonuna «na» ko - yun pencerele takılısın (2).										
9 — Sergüzeşt (3), Haya (2).										
10 — Bir maden (5), Şişelere ko - nur (4).										
11 — Fransızca bir çiçek ismi (4).										
12 — Nişanadan yapılan tatlı (5).										

Yukarıdan aşağı:
1 — Kıvrımdan empi hazır (5), Bir renk (2).
2 — Evlerin damındaki yağmur bo - rusu (4), Dul kadınlar (6).
3 — Çok söyleyen, garib sesle konu - şanlara da söylenir (6), Hasım (5).
4 — Beyaz (2), Bir hayvan (2), Süratli (5).
5 — İşler, Kuller (4), Gam, keder (5).
6 — Bağışlamak (2), Asil (5).
7 — İnilti (4), Kaşta bir uzuv (5).
8 — Bir nota (2), Tokun aksi (2).
9 — Karı koca (4), Utanma (5).
10 — Namaz kıldıran (4), Deyaz değil (4).

Yuşa tepesinin ceviz kütükleri

— 166 —

(Beykoz) a gezmeğe gitmiştik. Fakat (san'at icabı) her gittiğim yerde kendime hemen bir (aslan payı) çıkarmak için gözlerim vefecri okuyordu.

Beykozda Yuşa tepesine yakın bir yerde büyük bir (ceviz bahçesi) ne tesadüf ettim. İçeri girdim. (Mustafa ağa) namında birinin imiş. Mübarek bahçede hepsi de anaç olarak yüzden fazla ceviz ağacı vardı. Cevizin olmasına da ancak 15 - 20 gün kalmıştı.

(Mustafa ağa) nın iki kartı ve dört çocuğu vardı. Biraz elma, araud aldım. Eski zamanlardan konuşuk. İhtiyarların ahbab oluvermesi gençlerden daha kolaydır.

— Geçmiş zaman oldur ki hayali cihan değer..

Diye eski gençlik hatıralarından bir sayfa açıverdik mi derhal sıkı sıkı ahbab oluveririz.

— Mustafa ağa, sen nerelisin?
— Aslı yerli. Beykozluym benyim.

— Tamam.. benim babam da dedem de hep Beykozlu idiler.

(Beykozlulardan birkaç isim öğrenmiştim).

— Mustafa ağa. Betkozlu Hacı Ali Beyi, merhum Hasan Tahsin Beyi filân tanırsın değil mi?
— Nasıl tanımam beyim. Bunlar bizim velinimet..

— Benim de can ciğer ahbablarımdır.

— Ya..

— Mustafa ağa, şu bahçeyi toptan kiraya versen.

— Versem iyi olur paşam amma.. henüz bu sene bir müşteri çıkmadı.

— Her sene mahsulüt kaç lira tutar?
— Eh.. Allah bereket versin. Benim mahsulüm çoktur. 1000 - 1200 lira tutar paşam.

— Sana bir müşteri bulsam şu parayı sana tıkır tıkır peşin saysa sen de hiç zahmet etmesen şu ihtil-

yar halinde tırnak parayı alsan.. olmaz mı?
— Neden olmasın beyim. Hele bana Hacı Ali Beyden, Hasan Tahsin Beyden bahsettin. Büsbütün sana kalbim bağlandı.

— Yalnız bir şartımız var Mustafa ağa. Sen kaç liraya bahçeyi bir sene için kiraya veriyorsun?
— Bütün cevizleri mi?
— Evet. Bütün cevizleri, incirleri, elmaları hepsini..

— Bin beş yüz liraya veririm beyim.

— Hah.. ben sana bin beş yüz lira vereceğim, üst taraftı benim. Razi misin? Ben kaçta satarsam. Bak senden bin beş yüz liranın için den komisyon almıyorum. Fakat fazla sattığım benim.

— Benim canıma minnet paşam, Allah versin beş bin liraya sat. Bin beş yüz lira benim, üst taraftı senin hocam.

Mustafa ağa ile bu suretle mutabık kaldık. Bahçenin adresini ve numarasını aldım:

— Müşterileri ben kendi adamlarımla yollarım. Sen pazarlığı filân karıştıracaksın! Diyerek çıktım.

★

O zaman ceviz kütüğü çok para ediyordu. Şimdi burada iki iş vardı: Hem derisinden: hem etinden istifade edecektim. Ertesi günü türkçe, ermenice; rumca; fransızca bütün gazetelere iki şekilde ilân verdim:

(Satılık ceviz: Yüz ağaç ceviz ve incir bir sene için kiraya verilecektir. Arzu edenler acele Galatada Arabyan hanında (Millet idarehanesi) ne müracaat etmelidirler..)

(Satılık ceviz kütüğü: Yüz - ilâ yüz on anaç ağaç ceviz kütüğü satılıktır. Arzu edenler: Acele Galatada Arabyan hanında (Millet idarehanesi) ne müracaat etmelidirler..)

★

Bu iş ne kıyak işmiş?..

Hele (ceviz kütükleri).. Müracaat edenler yüzü geçiyordu. (Meddah Kâzım), (Sarı Mustafa); (Pis. büyük Ahmed); (Edebsiz Süreyya) boyuna Beykoza müşteri taşıyorlardı.

Ay başına bir hafta vardı. Çarşıda Çadırcılardan elli tane eski anahtar topladım. Ay başının birinci günü mahallinde bahçeyi teslim etmek üzere rastgeldiğimle mukavele yapıyor ve bir aded anahtarla mukavelenin bir nüshasını eline tutuşturuyordum:

— Haydi hayırlı olsun. Ayın birinci günü git. Bekçi Mustafa ağadan bahçeyi teslim al.

— Haydi hayırlı olsun. Ayın birinci günü git. Bekçi Mustafa ağadan bahçeyi teslim al. Cevizleri kes.

Hey gidi günler?. Şu ceviz satış gözümlün önüne geliyor da, horoz ölmüş de gözü çöplükte kalmış gibi ağzımın suyu aktıyor. Önümde ki çekmeceyi açıyorum. Ziraat Bankası şubesi gibi para dolu. Fakat açık göz adamlara, dayak yiyecebileceğim gibi adamlara satmıyorum ha. Nerede akli az, parası çok kimse varsa onlar müşterilerim.. Ay başından bir gün evvel (Millet idarehanesi) nin tabelasını indirdim. Daha orada durur muyum?..

★

Ayın birinci Perşembe günü ailesabah ilk vapurla manav Hamparsum ağa (Beykoz) demiş dayanmış. Yanında da iki çırağı. İşkeleden bir arabaya kurulmuşlar. Doğru Mustafa ağanın bahçesine:

— Ka Mustafa ağa cenabınızdır?
— Beniml.

— Haydi geldik. Anahtar da getirdik. Sen burada oturoorsun.

— Evet.. ne anahtar getirdiniz?
— Bahçeyi biz kiraladık. Fakat seraitimizde içindeki evde de üç ay için bizim çocuklar oturacak. Sen yarın sabah eşyaları al da buradan çık altık.

— Kim çıkacak?
— Ben değil ya, sen?..

Bunlar konuşurken iki dakika sonra kabızmal Ramazan ağa da kapıya dayanmış:

— O Mustafal.

— Ne var?
— Mustafa ağa sensin mori.

— Benim.

— Haydi. Topla pılı pırtıyı, bah

(Devamı 6 ncı sayfada)

«Son Posta» nun aşk ve macera romanı: 32

KADIN BİR DEFA SEVER

YAZAN : CEVAD FEHMI

— Evet, öyle..

— Ha, aklıma gelmişken sorayım Ayşe teyze, Hatice hanımı bizim mi ahp Haydarpaşaya götürüreceğiz, yoksa o ayrı mı gidecek?

— Ayrı gidecek. Orada buluşacağız.

— Keşki biz alıp götürse idik.

— Niçin?

— İhtiyar kadın hayli yorulacak. O tramvaylara binmek bir derd.

— Hatice hanımı son zamanlarda o kadar düşünmeğe başladın ki bayağı kıskanıyorum, İffet.

— O ne biçim söz Ayşe teyze? Sizi hiç Hatice Hanımla bir tutabilir miyim? Fakat hiç düşündünüz mü, kadıncağz bugün kim bilir ne kadar seviniyordur.

— Şüphe yok. Fakat görüyorum ki sen de ondan aşağı kalıyorsun.

Genç kız birden kıpkırmızı oldu. Önüne baktı.

— Ayşe teyze, gene benden ne istiyorsunuz bilmem!

Ayşe teyze anlamak istediğini anlamağa başlıyordu. Yarayı bulmuştu. Onun üzerine parmağını basmakta daha fazla gecikmedi.

— İffet, polis üniforması Veliye kim bilir ne kadar yakışmıştır! Zaten güzel çocuktur.. Fakat şimdi büsbütün güzelleşti. Billir misin, Veliyi adeta evladım imiş gibi severim, İffet. Onu görünce yüreğim hoplar. Son zamanlarda gönderdiği resimlere insan adeta bakmağa kıyamıyor. Hele o dershanede çıkması son bir resmi var, bütün bir sınıf içinde onun gibisini göremedim.

— Öyle Ayşe teyze..

— Sen de gördün bu resmi değil mi İffet?

— Evet, gördüm.

— Kız, buraya bak bakayım. Fena yakalandın! Sen bu resmi nasıl görürsün? Resim Hatice Hanıma geleli daha üç gün oluyor. Evvelisi gün onlara ben yalnız gittim.

Sen gelmedin. Ondan sonra da Hatice Hanımı görmedik. Senin bu resimden nasıl malûmatın olur.

—

— Cevab versene İffet..

— Şey Ayşe teyze..

— Anlaşıldı, demek resimler Ankaradan İstanbula çift geliyor. muş..

— Ayşe teyzel

Genç kız adeta perişan bir halde idi. Ayşe teyze fazla üstelemeğe kıyamamış olacak ki bahsi değiştirdi.

— Fakat biliyor musun İffet, Veli polis olacağına daha kazançlı, daha parlak bir mesleğe girseydi çok daha iyi olacaktı.

— Öyle amma Ayşe teyze, babasının vasiyetini biliyorsunuz.

— Hakkın var.

— Hatice Hanıma söz geçirmek kolay mı? Velinin polisliğinden vazgeçmesini bırakın, o kulübeyi terkedip de bizimle beraber oturmaya razı olmadı.

— Doğru... Çok doğru... Gerek Ahmed ağabey, gerekse ben günlerce ısrar ettik. Adeta yalvardık. Ayşe teyze birkaç saniye susarak düşündü. Sonra bahsi birden tekrar Hatice Hanımın çocuğuna döndürdü:

— Fakat Veli zeki çocuktur. Zambita memurluğu demek yalnız polis neferliği demek değil ya... Enstitüye girebilir. Avrupaya gidebilir. Merkez memuru olur, polis şube müdürü olur. Polis müdürü veya müfettişi olur. Hattâ emniyeti umumiye müdürlüğüne kadar yolu açık.

—

— Cevab versene İffet..

— Şey Ayşe teyze..

— Anlaşıldı, demek resimler Ankaradan İstanbula çift geliyor. muş..

— Ayşe teyzel

Genç kız adeta perişan bir halde idi. Ayşe teyze fazla üstelemeğe kıyamamış olacak ki bahsi değiştirdi.

— Fakat biliyor musun İffet, Veli polis olacağına daha kazançlı, daha parlak bir mesleğe girseydi çok daha iyi olacaktı.

— Öyle amma Ayşe teyze, babasının vasiyetini biliyorsunuz.

— Hakkın var.

— Hatice Hanıma söz geçirmek kolay mı? Velinin polisliğinden vazgeçmesini bırakın, o kulübeyi terkedip de bizimle beraber oturmaya razı olmadı.

— Doğru... Çok doğru... Gerek Ahmed ağabey, gerekse ben günlerce ısrar ettik. Adeta yalvardık. Ayşe teyze birkaç saniye susarak düşündü. Sonra bahsi birden tekrar Hatice Hanımın çocuğuna döndürdü:

— Fakat Veli zeki çocuktur. Zambita memurluğu demek yalnız polis neferliği demek değil ya... Enstitüye girebilir. Avrupaya gidebilir. Merkez memuru olur, polis şube müdürü olur. Polis müdürü veya müfettişi olur. Hattâ emniyeti umumiye müdürlüğüne kadar yolu açık.

—

— Elbet Ahmed Ağabey de bunları düşünüyordur. Veliyi yapayalnız bırakmıyacaktır. Simdiye kadar onların elinden tutan hep o olmadı mı?

İffet sevinç ve ümidle gözleri parlayarak tasdik etti:

— Öyle Ayşe teyze... Tabii Ayşe teyze..

—

— Elbet Ahmed Ağabey de bunları düşünüyordur. Veliyi yapayalnız bırakmıyacaktır. Simdiye kadar onların elinden tutan hep o olmadı mı?

İffet sevinç ve ümidle gözleri parlayarak tasdik etti:

— Öyle Ayşe teyze... Tabii Ayşe teyze..

—

— Elbet Ahmed Ağabey de bunları düşünüyordur. Veliyi yapayalnız bırakmıyacaktır. Simdiye kadar onların elinden tutan hep o olmadı mı?

İffet sevinç ve ümidle gözleri parlayarak tasdik etti:

— Öyle Ayşe teyze... Tabii Ayşe teyze..

—

— Elbet Ahmed Ağabey de bunları düşünüyordur. Veliyi yapayalnız bırakmıyacaktır. Simdiye kadar onların elinden tutan hep o olmadı mı?

İffet sevinç ve ümidle gözleri parlayarak tasdik etti:

— Öyle Ayşe teyze... Tabii Ayşe teyze..

— Fakat bu işte canımı sıkıran bir nokta var. İffet. Nasıl oldu da şimdiye kadar bana kalbini açmadın? Nasıl oldu da Ayşe teyzenden sakladığın bir sırrın, bir derdin olabildi mi? Söyle bakayım, esrar kumkuması kız!

★

Müşteharin önyak olması ile Nezaret yapılan hatayı tamir etmek gayretine düşmüştü. Fakat Ahmed yeniden memuriyet almıyor, kendisine gölge etmemelerini, başkaya ihvan istemediğini söylüyordu. Bolyolda yapılan bütün teklifleri reddetmişti. Nihayet ona memuriyet vermekten vazgeçtiler. Buna mukabil bir yerden borç para tedarik ederek bir teahhüd işi verdiler. Epey kazançlı olan bu işi diğer birkaç iş takib etti ve bu suretle eski orman müfettişi, daha sonraki serseri Ahmed, meşhur kereste tüccarı Ahmed Bey oldu.

Bu büyük tebeddül o kadar süratli cereyan etti ki Ahmedin yerinde her hangi bir adam olsaydı mutlaka sendeler, bocalardı. Mutlaka ahlak ve tabiat değiştirir, şamarır, küstahlaşırdı. Fakat Ahmed değişmedi. O gene Ahmed ağabeydi. Gene iyi, gene doğru, gene temiz Ahmed ağabey. Gene dostu olmıyan, insanlar hakkında fazla hüsnü zan beslemiyen, gene kalabalıktan ve gevezelikten hoşlanmıyan eski orman müfettişi idi.

Ahmedin zengin olması ile hususî hayatına getirdiği yegâne değişiklik de annesinden kalan evi bırakıp bir apartımına taşınmalarından ibaret olmuştu. Evet, Ahmed ağabey gene o Ahmed ağabeydi. Gelin hanımın gene o gelin hanımı ve Başbelâsının da gene o Başbelâsı olduğu gibi. Böylece seneler geçip gitti.

(Arkası var)

ÇOCUK

Hokkabaz, çırağına alfabe öğretiyor

Hokkabaz — Söyle bakalım çırağım.
 Çırağı — Ne söylüyorsun usta.
 Hokkabaz — Sen küçükken mektebe gittin mi?
 Çırağı — Bilmem ki, nereden bile-yim!
 Hokkabaz — Nereden bileyim ne de-mek, insan küçükken mektebe gidip gitmediğini bilmez olur mu?
 Çırağı — Gi modlan, daha büyürsem gideceğim.
 Hokkabaz — Daha büyürsem de ne demek, ne saç yaşıyorsun?
 Çırağı — Saymadım, sayayım.
 Hokkabaz — Neyi sayacaksın ki?
 Çırağı — Kaç yaşında olduğunuzu!
 Hokkabaz — Yaş sayılmaz, bilinir.
 Çırağı — Dur düşünüyüm. On ya-sındayım.
 Hokkabaz — On yaşında mısın?
 Çırağı — Evet tanı on yaşındayım. Babam söylemişti.
 Hokkabaz — Benim bildiğim senin baban yirmi sene evvel öldü.
 Çırağı — Ötmeden söylemişti. Ba-bam hiç yalan söylemez.
 Hokkabaz — Öyle amma, o zaman dan bu zamana geçen seneleri hesab-lanıyor musun?
 Çırağı — Ben hesap bilmem ki.
 Hokkabaz — Senin mektebe gitme-dğin de anlaşıyor. Okumak yazmak da bilmezsin değil mi?
 Çırağı — Bilmem.
 Hokkabaz — Ben sana öğreteceğim, otur şu sıraya. Aç şu kitabı bu ne bu?
 Çırağı — Tek ayaklı merdiven.
 Hokkabaz — Bilemedin ona «A» derler.
 Çırağı — Tek ayaklı merdivenin yeni ismi «A» mıdır?
 Hokkabaz — Merdiven değil o harf «A» harfi. Yanındaki nedir bakalım.
 Çırağı — Yanıdaki gözük.
 Hokkabaz — Bilemedin «B».
 Çırağı — «B» deme ustacığım, ben Be deyince sen darılırdın.
 Hokkabaz — Öyle Be değil «B» har-fi. Yanındaki nedir bakalım?
 Çırağı — Kasab çeneği.
 Hokkabaz — Gene bilemedin «C» onun yanındaki?
 Çırağı — Tek göz.

Hokkabaz — Onu da bilemedin.
 Çırağı — «D», ya yanındaki?
 Hokkabaz — Bilemiyorsun, ona «E» derler. Yanında da bir şey var.
 Çırağı — Fener direği.
 Hokkabaz — Çok cahilmişsin, ona «F» derler.
 Çırağı — Şaşurdım, usta.
 Hokkabaz — Nasıl şaşurdın?
 Çırağı — Nasıl şaşırmış. Her şeyin

Kışa doğru

Sonbaharın son ayı,
 O da geçti yarıyı.
 Kış yakın, hem pek yakın;
 Gelecek bakın bakın.
 Yağacak gökten az sonra az.
 Soğuk kar beyaz beyaz.
 Örtünecek hep ağaçlar,
 Onun da bir zevki var.
 Evlerde tütünce ocak.
 Ocakbaşı, ne de sıcak.
 Dışarıda kar varsın yağsın.
 Varsın rüzgâr öğüldü.
 Öyle amma düşünmeli
 Hallerinden bakın belli.
 Bir takım da fakirler var.
 Ne ev ne ocak bulurlar.
 Onun için kışı sevmem,
 Karlar yağsın, hiç diyemem.

Yeni bilmecemiz

Bir gün iki tuhaf
 kulıklı kadın ağaçlık
 bir yerden geçerken
 birbirlerine kızmış-
 lar. kavgaya, bağır-
 mağa, patırdı, gü-
 rültü etmeğe başla-
 mışlar. Öyle haykı-
 rıyor, bağırıyor, çığ-
 ırlıyor bastırıyorlar
 ki orada onların
 hepsinin öddü patla-
 mış, bir kenara sı-
 gıno saklanmışlar.
 Bir ihtiya adam, bir
 bunların arasında
 timsah, bir domuz,
 bir kurbaga, tuhaf
 kükük bir hayvan,
 bir de horoz varmış
 İki ihtiyar savuştuktan sonra bile on-
 lar korkularından hâlâ yerlerinden ki-
 mıldıyamıyorlarmış. Akrabaları filân
 gelip aramışlar, bulamamışlar. Eğer
 siz bulursanız, işaret edip bize gön-

deriniz. Halledenlerden birinciyeye renk-
 li bir Anadolu duvar haritası, ikinciyeye
 bir şişe kolonya, üçüncüye bir kaset,
 diğer 35 kişiye muhtelif güzellikte he-
 diyeler verilecektir.

Maraklı ve Faydalı Boy uzunlukları

İnsan boyları 1 metre 15 santimle,
 1 metre 99 santim arasındadır. 1 met-
 re 99 santim olanlar gayri tabii uzun-
 lar, 1 metre 15 santim gibi olanlar da
 cücelerdir.
 Fakat daha gayri tabii olanlar da
 vardır ki, bunlar arasında 38 santi-
 metreyi geçmeyen cücelere bile rast-
 lanmıştır. 2 metre 83 santim boyunda
 da dev denilecek insanlar da görül-
 müştür. Sinaili, Hilani adındaki meş-
 hur cücenin boyu 38 santimdir. Fin-
 landiyalı Kalanus ta tam 2 metre 83
 santim boyunda idi.

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananla-
 rın isimleri Pazartesi günü çıkacak
 sayımızda ilân edilecektir. Hediye
 kazananlardan İstanbulda bulu-
 nanlar, hediyelerini Pazartesi ve
 Perşembe günleri idarehanemizden
 alabilirler. Taşrada bulunanların
 hediyeleri posta ile adreslerine
 gönderilir.

Büyük bir memleket davası

(Baş tarafı 3/1 de)
 ve küçük parçalara ayrılması, köyü
 an'ane ve ahlakı, pazar ve kredi mü-
 nasebetleri hep bu sistemin tesiri
 altında kalmış; ona göre teşekkül et-
 miştir. Halbuki bundan sonra Türkiye
 ziraatı, büyük makyasta iç ve dış pa-
 zar için mal hazırlayan, modern ka-
 rakterde bir sisteme inkişaf edecektir.
 Yani köy ve istihsal münasebetleri
 baştan sona kadar değişecek; genişliği
 ve ehemmiyeti şimdi takdir edilemi-
 yecek derecede memleketin bünyesinde
 tahavvüller olacaktır. Bu inkişaf ken-
 düğünden ve yavaş yavaş değil; bilâ-
 kis devletin müdahalesiyle ve süratle
 yapılmak lazımdır. Bu büyük iş ise ne
 tek başına köylünün, hattâ ne tek
 başına bir vekâletin işi olmayıp, dev-
 letin topplayıcı, kurucu ve idare edici
 başkanlığı altında bütün milletçe el
 birliğiyle yapılabilecek bir mevzudur.

«Değişen dünya»nın farkında ol-
 malıyız. Bugün istihsalimizi hevesle
 alan müşterilerimizi memnun etmeye
 çalışmalıyız. Bunun için ise evvelâ
 Avrupa istihlak pazarlarında Türk
 malları miktar itibarıyla ihmal edile-
 miyecek hale gelmeli; istihsalimizizi
 bir iki misli çoğaltmalıyız. İki misli,
 üç misli istihsal, Türkiye'nin on senelik
 çalışmasıyla temin olunabilir. Bunu bir
 nazariye, bir faraziye olarak ortaya
 atmıyorum. Hesablarını yapmış, bu-
 nun olabileceğine inanmış, olması için
 neler lazım geldiğini dahi kafasında
 hazırlamış ve sıralanmış bir adam sı-
 fade söylüyorum. Türkiye bugün is-
 tihsal ettiği kadar, vasatî olarak, üç
 mislinin on sene gibi kısa zamanda
 temin edebilir. Evvelâ bu istihsalleri,
 mizden aşağı yukarı bir misline yakı-
 nını, yani fazla istihsal ettiğimiz mik-
 tarın yarısını kendimiz istihlak edece-
 ğiz. Bugün en basit ve zaruri ihtiya-
 lar bakımından halkımızı medeni mem-
 leklerdeki seviyeye çıkartmak lazım
 gelse, şimdi istihsal ettiğimiz gıda
 maddelerini, mensucat ham madde-
 lerini, kömürü ve sairiyi zaten en az
 bir misli çoğaltmamız icab eder. Ken-
 dimiz için kullandıktan sonra fazla
 istihsal ettiğimiz miktarı da Avrupa
 pazarlarına satarız. Artık Türk buğ-
 dayı, Türk pamuğu, Türk yünü ve
 Türk madeni Avrupa piyasalarında ih-
 mal edilecek halden çıkar. Bu fazla
 sattığımız miktarı muhtalî Avrupadan
 sanayi eysası, kendimizin yetiştire-
 medığımız malları, ziraat ve sanayi
 ihtiyaç olduğu teknik malzemeyi sa-
 tın alırız. Bu suretle de bugünkü re-
 fah seviyemizi üç misli yükselterek gar-
 bin medeni hayat seviyesine nail olu-
 ruz.

Hülâsa, bugün bizi bekleyen vazı-
 felerin büyüklüğü karşısında kaybe-
 decek bir saniyemiz yoktur. Hükûme-

tin ve Ziraat Vekâletinin zaten sene-
 lerdenberi hazırladığı, teşkilâta bağ-
 ladığı bu ziraat istihsalî sahasında
 inkişafçı devletçiliğin önüne büyük bir
 iş çıkmıştır. Her vasıttan ve imkân,
 dan istifade ederek devlet elile bu
 tarifalar sürülmeye, bakımsız bağlar ve
 bahçeler bakılmıya, boş bir karış top-
 rak ve işsiz tek bir insan bırakılmıya,
 cak hummalı bir faaliyete atılmıya
 hazırlanmalıyız. Devletin bu büyük iş
 başarması lazımdır. Çünkü her şey,
 den önce lazım olan 1) inkişafçı
 iman ve heyecanı; 2) inkişafçı bir Şe-
 fin idaresinde tek kalbli millet olma
 şerefi; 3) her sahada çalışmaya mü-
 said geniş tabiat parçaları ve son de-
 rece vatanperver halk gibi üç kuvvet
 elimizdir. Artık mesele plân ve teş-
 kilât işi; memleketimizin toprakla-
 rında, milletimizin ruhunda saklı olan
 büyük hazineleri keşfederek kullan-
 mak işidir.

Ahmed Hamdi Başar

Havacılık

(Baş tarafı 3/1 de)

olduktan başka şış mevsiminde de şış
 ve buz vaziyeti dolayısıyla mümkün ol-
 mamaktadır. Bu itibarla bir miktar
 şimalden dolanmak şartıyla İrlandanın
 cenub sahilindeki limanlar tercih edil-
 mektedir, buralarda avcı tayareleri
 için de bol miktarda hava üsleri ku-
 rulması mevzu bahis olmaktadır. Ka-
 fileleri himaye için kat'i karar vermiş
 olan Amerikanın bu hususta İrland-
 ız üzerinde şiddetli tazyik yapacağı da
 muhakkak addedilmektedir.

Bu harbe takaddüm eden senelerde
 bazı memleketlerde hava kuvvetlerinin
 deniz kuvvetlerine tamamen hâkim ol-
 lacığı kanaati yer tutmuştur. Fakat
 bu harbe şimdiye kadar geçen hadi-
 sat bize bu kanaatin yanlış olduğunu
 isbat etmiştir. Nitekim Almanlar ge-
 çen sene Skapa Flow ile Firth of
 Forth üzerinde bütün hava kuvvetleri-
 ni topolyarak yaptıkları hücumlardan
 kat'i bir netice alamamış oldukları
 gibi Dünkerk ric'atında da İngiliz fi-
 losunun himayesinde 300 bin kişinin
 İngiltereye geçmesine mümansat ede-
 memişlerdir. Bugün için de İngiltere-
 nin şark sahilinde Alman hava kuv-
 veti hâkim vaziyette değildir. Bütün
 bunlar bize toplu bir haldeki deniz
 kuvvetinin kendisini hava hücumlarına,
 hattâ pilbe bombardımanlarına karşı
 bile müdafaa edebildiğini göstermekte-
 dir. Şu halde Almanlar deniz kuvve-
 tine karşı hâkim vaziyete geçebilmek
 için yepyeni bir silâh ve yepyeni bir
 taktik kullanmak mecburiyetinde bu-
 lunuyorlar demektir.

Mitat Tuncel

Izmirde azılı bir esrar kaçakçısı yakalandı

Izmir (Hususi) — İkişemlikte Azizler sokağında oturan ve zabıta ca meşhur esrar kaçakçısı diye tesbit edilen sabıkalı küçük Hasan Özocak, esrar sattığı sırada suçüstü tutulmuştur. Küçük Hasanın kumar oynamak, zabıtaya hakaret etmek, esrar satmak ve içirtmek suçlarından 19 maznuniyeti ve dört de mahkûmiyeti vardır. Kendisi 44 yaşında olan küçük Hasan, ötedenberi evinde esrar sattığı ve içirttiği için tutulmuş, mahkemeye verilmiş, deliller elde edilince mahkûm olmuş, suçu tesbit edilmeyince serbest bırakılmıştır.

Son defa gene esrar kaçakçılığı yaptığı tesbit edildiği için suçüstü yakalanması hususunda tertibat alınmıştır. Hammal kıyafetine sokulan birkaç araştırma memuru, Hasanın evine gönderilmiş ve para mukabilinde esrar aldırılmıştır.

Hasanın esrar satıcılığı da şu tarzdadır: Kapı çalınınca kapıyı bizzat Hasan açmakta ve karşısındaki müşterisini süzdükten sonra onun esrar içtiğine kani olunca içeri alarak parasını da aldıktan sonra esrarı vermekte, müşteri, esrarla dışarı çıktığı vakit derhal kapının kol demirini vurmaktadır.

Zabitanın tesbit ettiği bu tarz satış karşısında kaçakçıyı yakalamanın güç olduğu anlaşılmış ve buna karşı da tedbir alınmış, nihayet muvaffakiyet temin olunmuştur. Sivil memurlardan hammal kıyafetine sokulmuş olan birisi, evvelce esrar aldığı tarzda son defa da evine gitmiş ve kapıyı çalarak diğer zamanlardaki gibi içeri girmiş, Hasandan esrar istemiş, numarası tesbit edilmiş olan bir liralık kâğıt parayı vermiştir. Küçük Hasan, parayı cebine yerleştirmiş ve esrarı vermiş, hammal dışarı çıkarmıştır. Bu memur, beş dakika kadar kapının önünde beklemiş ve küçük Ha-

sanın dışarı çıktığını görmüştür. Memur, küçük Hasana:

— Karakola gideceğiz.

Deyince Hasan, ne yapacağını şaşırmış, diğer memurlar da meydana çıkması ve Hasanı karakola götürerek üzerini aramışlardır. Esrar mukabilinde verilen numarası tesbit edilmiş para, Hasanın üzerinde çıktığı vakit Hasan, şu sözleri söylemiştir:

— 14 ay hapis ve iki sene sürgün cezası yiyeceğimi biliyorum. Ona yanmıyorum da beni aldatmanıza ve yakalamanıza yanıyorum.

Hasanın evinde araştırma yapılmış, fakat bir şey bulunamamıştır. Hasan, adliyeye verilmiştir.

Erbaada bir ilkokulun ve bir köprü'nün açılışı yapıldı

Tokat (Hususi) — Erbaaya yarlarında Sivas mintakası jandarma komutanı ve daha bir kaç zevat olduğu halde giden Valimiz İzzettin Çağpar inşaatı sona eren ilkokul ile Samsun - Erbaa yolu üzerinde ve mühim bir mevkiide olan ve Destek nahiyesinin önünde bulunan ve köylülerin yardımı ile inşaatı ikmal edilmiş bulunan Destek köprüsünün açılış törenleri Erbaalılarla köylü vatandaşların huzuru ile yapılmıştır.

Tokat Gençlik Klübüne bayrak verildi

Tokat (Hususi) — Şehrimizdeki Gençlik Klübüne Valimiz İzzettin Çağpar tarafından bayrak ve flâmalar merasimle verilmiştir.

Adanada İnönü Okulu binası açıldı

Adana (Hususi) — Şehrimizde asfalt yol arkasında inşaatı tamamlanan İsmet İnönü okulu binası törenle açılmış ve bu münasebetle Adanadaki öğretmenler çaylı bir toplantı yapmışlardır.

Izmirde

Bir silâh kaçakçısı Basmahane istasyonunda yakalandı

Izmir (Hususi) — Keçecilerde Vatan otelinde misafir kalan Urfalı Ali oğlu Abdullah Uyarın silâh kaçakçılığı yaptığı ve Izmirde aldığı bir miktar tabanca ve fişegi Urfaya götüreceği zabıtaca haber alınmış, Abdullah Uyar evvelki sabah Basmahane istasyonundan Manisa için bir bilet alarak trene bindiği sırada yakalanmıştır. Elindeki bavullar araştırılınca brovniç, Rus ve Gand markalı olmak üzere 5 tabanca ile 111 fişek ve 3 tane hiç kullanılmamış ustura bulunmuştur. Suçlu Adliyeye verilmiştir.

Adliyece tahkikata ehemmiyetle devam olunmaktadır.

Bir kadın zehirlenerek öldü

Dün Asansörde müessif bir zehirlenme vak'ası olmuştur.

281 inci sokakta 22 sayılı evde oturan İbrahim karısı Nuriye Belkaş evinin mutfağında gayet az yakılmış odun kömürü ile yemek pişirdiği sırada zehirlenmiş, birdenbire fenalâşarak yere düşmüş, yetisenler kendisini derhal dışarıya çıkarmışlardır.

54 yaşında olan zavallı kadın gösterilen bütün ihtimama rağmen bir türlü kendisine gelememiş ve nihayet kalb darabasında tevakuf hasıl olarak ölmüştür.

Yapılan tahkikat neticesinde, kömürün neşrettiği hamızı karbondan öldüğü anlaşılmıştır.

Tokatta yeni umumî hapishane inşaatı

Tokat (Hususi) — Yapılması tekkâr eden yeni umumî hapishane binası eksiltmeye konmuştur. Yakında kat'i ihalesi yapılarak memleket modern ve yeni bir esere daha kavuşmuş olacaktır. Bundan başka Ziraat Vekâleti tarafından yeni ihdas edilmekte olan umumî fidanlık işlerine aid istismlâk işleri de sona ermek üzere olup vasi bir teşkilâtla bu işe de başlanılmış olmaktadır.

Bu hafta yapılacak lig maçları

İlk devre lik maçlarının son karşılaşmaları yarın Fenerbahçe ve Şeref sahalarında yapılacak, bu suretle nihayetlenen maçlar iki hafta müddetle tatil edilmiş olacaktır. Geçen hafta Fenerbahçe ile Beşiktaş arasında kopan hâdiseden sonra ligde en başa geçen Galatasaray rakiblerinden bir puan ileride olduğu için şampiyonluk yolunda kazanmış olduğu avantajı muhafaza ya mecburdur. Galatasaray bundan böyle hemen hiçbir maçta fena netice almamağa dikkat edecektir. Hele, gelecek hafta Ankarada bulunan misafir takımla da son maçı yapacağı içindir ki azami dikkatli olmak mevkilindedir.

Fenerbahçe Stadı:

Beykoz - Beyoğlusor

Ligde en son vaziyette bulunan Beyoğlusporun enerjik bir takım olan Beykoz karşısında muvaffakiyetli bir maç yapması kuvvetli bir ihtimal dahilindedir. Bu maç enteresandır.

Fenerbahçe - Taksim

Fenerbahçe geçen hafta çok sağlam bir takımla sahaya çıktığı ve iyi de bir netice aldığı için artık ilerisinden emin bir haldedir. Ligde zayıf bir vaziyette olan Taksim takımı karşısında Fenerbahçe için ufak bir endişe duymak mümkün değildir.

Galatasaray - İ. Spor

Haftanın sayılı fırtınalı maçı Galatasarayla, İstanbulspor arasında olacaktır. Galatasarayın kuvvetli kadrosu karşısında sapa sağlam bir vaziyette olan İstanbulspor canlı ve enerjik halile ligde nazarı dikkat celbeden bir takımdır. Bu maçta İstanbulspor daha ziyade enerji ile oynayacağı içindir ki, Galatasaray tehlikeli maçlarından birini yapmağa mecbur olacaktır.

Şeref sahası:

Vefa - Süleymanlı

Düzgün oyunlarla ligde sarsıl-

KOCA YUSUF

Seyirciler "Öldürüyor!", diye bağıryorlardı

— Usta! Hergeleci bu sıralarda zağlı değil mi?

— Evet; iyi tavlanmış doğrusu..

— Dalış gördün mü?

— Evet; onun böyle çalımları vardır her vakit..

— Eğer; paçaları veyahud topukları eline geçirse idi Yusuf daha ilk elden yenik düşebilirdi.

— Muhakkak..

Kara Osmanın da yüreği ağzına gelmişti. Az kaldı Yusuf ilk elde gidiyordu. Yanında oturan Filiz Nurullahaya heyecanla:

— Usta; ne bu be?..

— Fena!... Ben, korkuyorum doğrusu..

— Hergeleciyi daha şimdiye kadar bu kadar iyi tavlanmış görmemişim.. Ne olmuş değil mi?

Mösyö Piver de; olduğu yerden bir iki kere havalanmıştı. Şaka değil. Yusuf yenilecekti. Vaziyeti iyi görmüyordu.

Yusuf; daha ilk hamlede Hergelecinin üstün olduğunu sezmişti. Güreş karıştırmaktan ziyade kırasiya yapmak daha doğru idi. Güreş tekniğini değiştirdi. Hasnını, tirpan, boyunduruk, kemane, kurt kapını gibi oyunlarla ezerek saf harici yapmak lâzımdı. Nitekim; Hergelecinin dalışına boyundurukla mukabele etmişti.

Yusufun, zorlu çaprazları Hergeleciye viz geliyordu. Bir iki defa çapraza girmeğe teşebbüs etti. Lâkin; bir anda hasmı tarafından çözüldü.

Yusuf; işi anlamıştı. Elenselere tarpanlara başladı.

Hergeleci de; mukabele ediyordu. Tıpan, elense, nâra, çırpınma gürellikleri sirkî velveleye vermişti.

madan iyi netice alan Vefa takımı için Süleymaniye maçı hafif bir oyun sayılacaktır. Bu maçın cazib bir oyun olabilmesi biraz tesadüfe bağlıdır.

Beşiktaş - Kasımpaşa

Geçen hafta kırgın bir halde sahayı terkeden Beşiktaşın nasıl bir maneviyat içinde bu maçı yapacağını kestirmek mümkün değildir. Beşiktaş karşısında elinden gelen bir kudretle çalışacağına hiç şüphe olmayan Kasımpaşanın mukadder

Seyirciler; bu derece dinamik bir güreş karşısında heyecandan, heyecana dırülkeniyorlardı.

Hergeleci; Yusufu çaprazla girmek için saldırıyordu.

Pakat; Koca Yusuf, hasnının her türlü manevrasına karşı koyduktan başka, liste de boyunduruklarla eziliyordu.

Hattâ; bir defasında Yusuf; o kadar gaddarane zoğlu bir boyunduruk vurdu ki; Hergelecinin suratı morardı, damarları şişti, gözleri yermeden fırladı.

Seyirciler; bu hal karşısında avazı çıktıkları kadar bağırmağa başladı.

Yusuf, bağırta filân dinlemiyordu. Hakem heyetinde oturan Filibeli Kara Ahmed ile, Kara Ahmed de sanâdi; hiç bir şey olmuyormuş gibi sakin, sakin bakıyorlardı. Seyirciler, bağırıyordu:

— Hakem; hakem!.. Öldürüyor!

— Kimsecikler, bu gürlütlüye ses vermiyordu. Yusuf ha, bre boğuyordu. Hattâ; Hergelecinin hırlıtısı localardan iştiliyordu.

Seyircilerin bağırmasına, Pol Ponstan sesi de karıştı:

— He!... Didon!... Öldürüyor!..

Hakem gene oralarda değildi. Nihayet; Koca Yusuf, hasnını lâzım geldiği kadar tedib ettikten sonra salıverdi.

Boyunduruktan çıkan Hergeleci, bir iki dakika hapsolan nefesini nâra ile karşılaştı şu yolda boşalttı:

— Haydi kardeşim Yusuf be?..

(Arkası var)

akibeti mutlak bir mağlûbiyettir. Ömer Besim

Doktor Tarık artık hakemlik yapmayacak

Futbol hakemlerinin bölge ile olan ihtilâflarını halletmeleri üzere ne maruf hakemlerimizden Doktor Tarık Özerengin bu meseleyi şahsiyette halledilmemiş adderek bade ma hakemlik yapmamağa karar verdiğini futbol ajanlığına bildirmiştir.

Emlâk satın almak isteyenlere

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Emlâk satın almak isteyenlerin bankamıza müracaatla pazarlıkla satılacak emlâk listelerini tetkik etmeleri ilân olunur. «10151»

Fiat Murakabe komisyonundan

İlan No. 128
İstanbul şehri dahilinde canlı, toptan ve perakende at fiyatları aşağıdaki şekilde tesbit edilmiştir.

Bu fiyatlardan fazlaya satış yapanlar hakkında millî koruma kanununa göre takibat yapılacağı ilân olunur. «10488»

	Canlı kilosu		Toptan kilosu		Perakende kilosu	
	Kuruş	Kuruş	Kuruş	Kuruş	Kuruş	Kuruş
Karaman	33	57.50	67.50			
Dağlıç, kıvrıcık	35	62.50	72.50			

TÜRKİYE

ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI ANONİM SOSYETESİNDEN: ZÜCCACİYE TACİRLERİNE

Esasen züccacıye ticareti ile işgal etmeyenlerin mübayaalar için şirketimize beyhude yere müracaatları tevallî etmektedir. Bu gibilere mal satılmıyacaktır.

Satışlarımızda gecikmelere sebebiyet verilmemesi için alâkadarların züccacıye ticareti ile işgal ettiklerini ve mağaza sahibi olduklarını bildiren resmî vesika ibraz etmeleri şarttır.

Tevziat sıra ile cereyan edeceğinden alâkadarların bu sırayı temin etmek için şirketimize her seferinde tahriren müracaat etmeleri ilân olunur.

İstanbul Belediyesi İlanları

Kadıköy K. ve B. Ş. Müdürlüğü çevresi dahilinde bulunan blümmü fabrika imalâthane ve atölyelerin zabıta belediye talimatnamesi hükümleri muvafık fennî ve sahlî muayeneleri yapıldığından bu gibi müesseselerin bir istikda ve bir beyanname ile on geç 15/12/941 gününe kadar belediye riyaseti yüksek makamına müracaat etmeleri ve müracaat etmeyenler hakkında belediye başkanının onbelediye hükümleri muvafık tezkiye edilecekleri ilân olunur. (10414)

Serum ve aşların satışı TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ Umumi Merkezinden:

Sihhiye Vekâlet, Hıfzıssıhha Enstitüsünde hazırlanan serum ve aşılar 1/12/1941 tarihinden itibaren Kızılay İstanbul depo ve mağazalarında satılacaktır. Alâkadarlara ilân olunur.
Adres: İstanbul Yenipostane civarında Kızılay hanında Kızılay Deposu Müdürlüğü. Telgraf adresi: Depo - İstanbul. Telefon No. 22653.

NEZLE DEYİP GEÇMEYİNİZ . . .

VEREM, BRONŞİT, ZATÜRRİE, GRİP, Nezleden gelir.

GOMENTAL

Nezleden korur ve nezleyi kökünden keser.

Eczanelerden ısrarla GOMENTAL arayınız.

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	Nev'i	Muhammen Bedeli	Teminatı
55100/2966	Beşiktaş Köyü İnanzsede çıkmazı S. da eski 89 mükerrer yeni 1 No. lu evin 1/2 hissesi.	562 50	43
52302/ 712	Edirnekapi eski Hatice Sultan, yeni Dervişali M. eski Çukurbostan, yeni Fevziye Cad. eski 109, 111, 113, yeni 190 No. lu 48 metre murabba' arsa.	108	0 50,
126/11541	Üsküdar'da Selâmiâli M. eski Sarraf, yeni Tüknefes S. eski 24, yeni 38, 40 No. lu 5515 metre murabba' arsanın 3/32 hissesi.	103	8
52302/ 372	Fenerde Tevkiçifer M. Usturumca S. eski ve yeni 19 kapı, 2311 ada, 1 parsel No. lu kâğıt ev.	1800	135
51029/ 685	Beşiktaş Yıldızda Hamam S. eski 14, 15 yeni 35, 37 No. lu kâğıt makine dairesi ve hane.	900	67 50
52301/2666	S. şilide Halâskârgazi M. Süleyman Nazif S. da 670 ada 7 parsel eski 82, yeni 50 kapı No. lu ahşap ev.	2400	180
1/2617	Unkapanında eski Hocahallı, yeni Haçkâdın M. eski Zeyrek, yeni Unkapanı Cad. 317 ada 5. parsel eski 79, yeni 89 kapı No. lu dükkânın 105/490 hissesi.	431	33
52301/2039	Beyoğlunda Şehidmuhtar M. eski Kapanca sokağında 390 a. da 27 parsel 11 kapı No. lu 61,50 met. re murabba' arsa.	126	9
52301/2049	Fenerde eski Tahtaminare, yeni Tevkiçifer M. eski Ulaş Kilsesi, yeni Badıye S. 2309 ada, 14 parsel eski 11 yeni 3 No. taş kâğıt ev.	2250	169
1/5770	Büyükdada Maden M. Ayanıkola S. eski 32, yeni 7 kapı ve 188 ada, 2 parsel No. lu arsanın 144/768 hissesi.	185	14 50
3/ 208	Beyoğlunda Kamerhatun M. Sandur S. eski ve yeni 4 kapı, 432 ada, 21 parsel No. lu kâğıt evn 1135/1280 hissesi.	1396	105
3/ 208	Beyoğlunda Kamerhatun M. Kılınçars. lan S. da eski 25, 27, 29, yeni 29, 31 33 kapı ve 432 ada, 11 parsel No. lu 3 evin 211/256 hissesi.	3334	251

Yukarıda yazılı gayri menkuller 3/12/941 Çarşamba günü saat 15 de Millî Emlâk Müdürlüğünde müteakik komisyonunda ayrı ayrı ve açık arttırma ile satılacaktır. Fazla izahat için Millî Emlâk 4 cilt kalemine müracaat. (9945)

Doktor I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.
Telefon: 21044-23398

Mahmut Saim

(Baş tarafı 3/2 de)

çenin müsteciri geldi: Pristineli Ramazan ağa.

İki dakika sonra arkadan üç kişi daha:

— Kaymeni amma da yorulduk. Mustafa ağa sensin?

— Benim ne olacak?

— Cevizleri yıkmaya geldik. Küçükleri almıştık ya. Biçkileri, bal taları getiren araba da şimdi geliyor.

Arkadan dört kişi daha:

— Hay Mustafa.

— Ne var?

— Ceviz ağaçlarını kesmeğe geliyoruz. Biz ceviz kütüğü müteah. hidi İhsan Beyin adamları.

Sekiz kişi derken on sekiz kişi olmuşlar, yirmi beş kişi olmuşlar. Bahçeye birikmişler. Mustafa kapana tutulduğunu anlamış. Allahın dağı. Polis yok, jandarma yok. Oğ. lile yavaşça bitişik mandıradaki çobanlara haber göndermiş.

— Baskına uğradık. Çifteleri, köpekleri alsınlar, yetişsinler. Demiş.

Beş dakika sonra beş altı çoban köpeklerle, tabancalarla çiftelerle içeri girmişler.

— Davranmayın. Davrananı yakarız. Koyuveririz köpekleri. Davrananı parçalar. Davranma. davranma.

Birikenlerin ağızları açık kalmış. Zavallı Mustafa ağa kuyunun üstüne çıkmış şöyle haykırmış:

— Efendiler, ağalar, beyler Sizin bir dolandırıcıya kurban oldu. günuz anlaşıyor. Paraları nerede, kime verdinizse hepiniz oraya gidip geri isteyin. Bizim ne satılık cevizimiz; ne de kütüğümüz var. Haydi, sağdan marş kapı dışarı. Vallahi hik mik eden oldu mu köpekle. rimi saliveririm, paramparça giderirsiniz. Haydi dışarı!

(Arkası var)

Mahmut Saim Altındağ

RADYO

CUMARTESİ 29/11/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8/8.45: Senfonik parçalar (Pl.), 13.30: Saat ayarı, 13.33: Türkiye plâklar, 13.45: Ajans haberleri, 14: Türkiye plâklar, 14.30: Ankara sonbahar at yarışlarının tahminleri, 14.40/15.30: Riyaseticümhur bandosu, 18: Saat ayarı, 18.03: Geçid programı, 18.40: Radyo dans orkestrası, 19: (Kahramanlar saati), 19.15: Radyo dans orkestrası, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: (faşe saati), 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Semai ve şarkılar, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Dinleyici istekleri, 21.45: (Günün meseleleri), 2: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Radyo salon orkestrası.

İSTANBUL BELEDİYESİ

ŞEHİR TİYATROSU

Tepebaşı dram kısmında Bugün saat 16,30 da Türk Tiyatrosu tarihi matinelere. Akşam 20,30 da MERDİVENDE BİR İŞİK

İstiklal caddesi komedi kısmında SAADET YUVASI

ASKERLERİMİZE VERİLECEK EN İYİ KİŞİLİK HEDİYE BOZ ŞAYAKTAN AVCI YELEĞİDİR

Müessesemiz geçen sene olduğu gibi bu sene de halkımızdan resmi ve nim resmi müesseselerimizden görmüş olduğu yakın alâkadan cesaret alarak askerlerimize toplanan kişilik hediyelerden öntü ve arkası boz şayaktan yapılmış avcı yeleklerini uygun bir fiatla satışa çıkarmıştır. Teğmülâtımızın mühim bir kısmını tamamen bu işe ayırmış bulunduk. gumuzdan haftada beş bin yelek teslimi mümkündür. Tekmil Türkiye. den kabul edilen siparişler en kısa bir zamanda teslim edilir. TOPTAN SATIŞ FIATI 300, PERAKENDE 320 KURUŞTUR. Satış yeri: Türkiye Köylü ve İşçi elbiseleri toptan satış yeri. İstanbul: Sultanhamam İrfanîye Çarşısı No. 18 - 19.

Sinop C. Müdcei umumiliğinden

Sinop Cezaevinin münhal bulunan otuz lira maaşlı hekimliğine talib olanların evrakı müsbitelerini ilân tarihinden itibaren bir ay zarfında posta ile Sinop Müddelimumiliğine göndermeleri ve yahud bizzat encümen riyasetine müracaat etmeleri. (10466)

BELSAMİTOL

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOĞUKLUĞU, İdrar zorluğu, mesane ve prostat iltihabı, sistit ve koll sistitlere. Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel ilaç BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kullanılarak yukarıda sayılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Bütün Eczanelerde bulunur. Satış deposu: Sami Aksu. Bahçekapı İş Bankası arkasında Rahvancılar sokak No. 5

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Türkiye - Franko - Helenik - Bulgar demiryol idaresi arasında doğru eşya nakliyatına mahsus olmak üzere 1/8/1937 tarihinden muteber tarifeler, 1/12/941 tarihinden itibaren lâğvedilmiştir. «10483»

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesenize ve hem de sıhhatinize faydalıdır. BİR KUŞTUYU YASTIK I LİRADIR. Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar, Ömer Balloğlu Kuş Tüyü fabrikası. Telefon: 23027

GRİPİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.

İcabında Günde 3 Kaşe Alınabilir. Her Yerde Pullu Kutuları İsrarla İsteyiniz.

En Bereketli yağmur

MİLLİ PİYANGO

HER AYIN

7 NCI GÜNÜ

YAĞAR

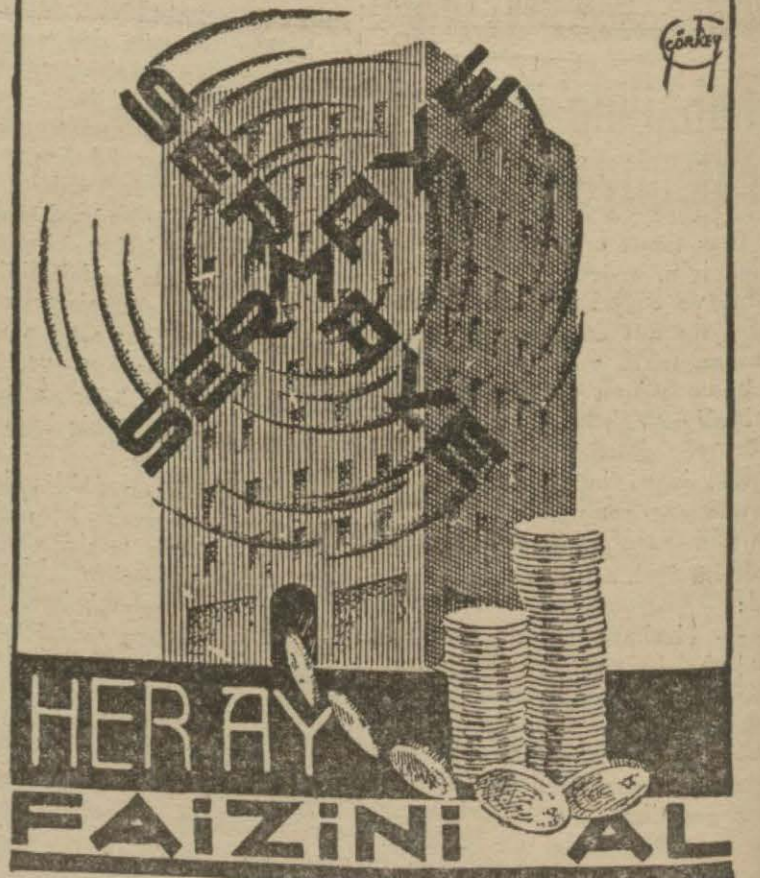
KAPLARINIZI DOLDURUN

7 İlkânın 1941 çekilişinde

86.249 bilete 720.000 lira ikramiye verilecek

Tam bilet 3 lira, yarım bilet 1,5 lira

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş. KUPONLU VADELİ MEVDUAT PARANİ BURADA İŞLET

HER AY FAİZİNİ AL

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Hüseyin Rağıp Emeç

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL